

**Stichting samenwerkingsverband
Kop van Noord-Holland,
*Passend Primair Onderwijs***

PO2701

JAARVERSLAG 2016

**Samenwerkingsverband
Kop van Noord Holland,
Passend en primair onderwijs**
Postbus 1120
1810 KC ALKMAAR

Tel: 0229 259380
secretariaat@swvkopvannoordholland.nl
www.swvkopvannoordholland.nl

INHOUDSOPGAVE

A	Bestuursverslag	4
A.1	Algemene gegevens bestuur	4
A.2	Samenstelling van het bestuur	4
A 2.1	Samenstelling	4
A 2.2	Code Goed Bestuur	5
A.3	Organisatiestructuur	5
A.4	Kernactiviteiten en organisatiedoelen.....	6
A 4.1	Taakopvatting	6
A 4.2	Missie en visie	6
A 4.3	Beleid: “De staat van het Samenwerkingsverband”	7
A.5	Toelatingsbeleid speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs	10
A.6	Personeelsbeleid	11
A 6.1	Algemeen personeelsbeleid	11
A 6.2	Scholing en deskundigheidsbevordering.....	11
A 6.3	Huisvesting	11
A.7	Onderwijskundig beleid.....	11
A.8	Kwaliteit en resultaat.....	11
A.9	Communicatie	12
A.10	Overige activiteiten	12
A 10.1	NRO-onderzoeken.....	12
B.	FINANCIEEL BELEID	13
B.1	Financiële positie per balansdatum	13
B 1.1	Balans na resultaatbestemming ultimo 2016.....	13
B 1.2	Staat van baten en lasten 2016	14
B.2	Kengetallen	14
B 2.1	Vermogensbeheer	14
B 2.2	Overige kengetallen.....	15
B.3	Analyse van het exploitatieresultaat	15
B.4	Continuïteitsparagraaf	16
B.5	Interne risicobeheersings- en controlesysteem	18
B.6	Treasury-statuut.....	18
B.7	Risicoparagraaf.....	18

C. Jaarrekening 2016	19
C.1 Balans per 31 december 2016.....	19
C.2 Staat van baten en lasten 2016.....	20
C.3 Kasstroomoverzicht 2016.....	21
C.4 Grondslagen.....	22
C.5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans.....	24
C.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	25
C.7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.....	26
C.8 WNT verantwoording SWV Kop van Noord Holland 2016.....	28
D. OVERIGE GEGEVENS	31
D.1 Voorstel tot resultaatbestemming.....	31
D.2 Gebeurtenissen na balansdatum.....	31
D.3 Controleverklaring.....	31

A Bestuursverslag

A.1 Algemene gegevens bestuur

Het bestuur presenteert zich onder de naam:

Stichting samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland, Passend Primair Onderwijs

Het samenwerkingsverband is statutair opgericht op 13 september 2013, gevestigd te Den Helder en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Noordwest Holland onder nummer 58770224. Landelijk functioneert het samenwerkingsverband onder het nummer 2701.

Het DUO/CFI - instellingsnummer is 21573. Het bestuur van de stichting is een rechtspersoon, als bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs, zonder personeelsleden.

Naam : Stichting samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland, *Passend Primair Onderwijs*
Bezoekadres : Drs. Bijlweg 3 te Den Helder
Postadres : Postbus 1120, 1810 KC Alkmaar
Telefoon : 0229-259380
Email : secretariaat@swvkopvannoordholland.nl
Website : <http://www.swvkopvannoordholland.nl>

A.2 Samenstelling van het bestuur

A 2.1 Samenstelling

Op 31-12-2015 waren de volgende bestuursleden in functie:

Dagelijks bestuur

Onafhankelijk Voorzitter : dhr. J. Bot
Secretaris : mw. J. Vosbergen-Den Teuling
Penningmeester : dhr. G.J. Veeter

In de loop van het verslagjaar 2016 is de bestuurssamenstelling gewijzigd in verband met een aanscherping van het interne toezicht, waardoor geen sprake meer is van een onafhankelijk voorzitter van het Dagelijks Bestuur. Vanaf 9 november 2016 is het DB als volgt samengesteld:

Voorzitter : dhr. J. Bot
Secretaris : dhr. T. Jong
Penningmeester : dhr. G.J. Veeter

Algemeen bestuur

Op grond van de genomen besluiten rond het toezichthouderschap van het Algemeen Bestuur kent het AB sinds 9 november een onafhankelijk externe voorzitter in de persoon van de heer F. Thomassen. Het AB bestond per 31 december 2015 uit de volgende leden:

dhr. J. Deckers, dhr. T. Gauw, dhr. A. Groot, dhr. T. Jong,
dhr. P. Mol, dhr. S. Silvius, dhr. D. Scholte, dhr. R. Tromp

Per 31 december 2016 hebben zitting:

dhr. J. Deckers, dhr. T. Gauw, dhr. S. Konst, dhr. R. Prast,
dhr. S. Silvius, dhr. R. Tromp, dhr. H. Uri, mw. J. Vosbergen-Den Teuling

De leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur vormen samen het **Bestuur** van de Stichting.

In juli 2017 evalueert het Bestuur de gewijzigde scheiding van bestuur en toezicht. Wanneer geen verdere aanpassingen ondergaat worden de statuten van het Samenwerkingsverband zo snel mogelijk daarna geactualiseerd.

Coördinator : dhr. A. Albers
Secretariaat/administratie : mw. M. Lampe-Zegwaard

A 2.2 Code Goed Bestuur

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het Bestuur van de stichting, het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur zijn vastgelegd in het Ondersteuningsplan. Dat geldt eveneens voor die van de coördinator.

De uitvoering van de hoofdpunten van het beleid wordt door het Dagelijks bestuur periodiek aan de orde gesteld in het Algemeen bestuur.

Het Dagelijks bestuur handelt transparant; relevante gegevens en inlichtingen worden uit eigen beweging verstrekt. Het wil betrouwbaar zijn in haar handelen en legt verantwoordelijkheden bij voorkeur zo laag mogelijk neer in de organisatie.

Het Samenwerkingsverband hanteert de Code Goed Bestuur PO

Het Dagelijks bestuur draagt zorg voor een deugdelijke bedrijfsvoering die gericht is op de doelen die zijn geformuleerd in het ondersteuningsplan. De ter beschikking gestelde financiën worden overeenkomstig deze plannen ingezet. Begrotingen zijn taakstellend. Fraude wordt voorkomen door periodieke controle (o.a. grootboeken) door de penningmeester en de coördinator en het toepassen van het "vier ogen principe" bij het doen van betalingen. Het dagelijks bestuur beschikt over een actueel treasury-statuut.

De afstemming en legitimering van het beleid vindt plaats in dialoog met het Algemeen bestuur. Na vaststelling van het beleid communiceren de directies van de afzonderlijke scholen dit verder in de richting van hun teams en/of ouders. Het ondersteuningsplan vervult daarin een belangrijke rol.

Alle betrokkenen worden voortdurend geïnformeerd over laatste ontwikkelingen door middel van de op de website van het Samenwerkingsverband gepubliceerde "beleidsmonitor".

A.3 Organisatiestructuur

De Stichting is een samenwerkingsverband Passend Onderwijs op basis van de wetgeving zoals die vanaf 1 augustus 2014 in werking is getreden voor samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs waar basisscholen, scholen voor speciaal basisonderwijs en scholen voor speciaal onderwijs deel van uitmaken. Krachtens een ministeriële regeling is de regio van dit samenwerkingsverband vastgesteld en loopt gelijk met de grenzen van de gemeenten Texel, Den Helder, Hollands Kroon en Schagen alsmede het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs.

De navolgende bevoegde gezagen hebben een aansluitingsovereenkomst gesloten met het samenwerkingsverband:

- Stichting Algemeen Basisonderwijs Comenius, Den Helder,
- Stichting Kopwerk, Den Helder,
 - stichting vrije school Texel
- Stichting Schooltij, Texel,
- Stichting Meerwerf, Den Helder,
- Stichting Surplus, Schagen
 - stichting samenwerkingsschool Slootdorp
- Stichting Sarkon, Den Helder
- Stichting Flore, Heerhugowaard
- Stichting GPO-WN, Alphen aan den Rijn
- Stichting Samenwerkingsschool, Den Helder
- Stichting Aloysius, Voorhout
- Stichting Heliomare Onderwijs, Wijk aan Zee

Voor de onderwijskundige deskundigheid en verdere professionalisering van de ondersteuning binnen het samenwerkingsverband legt het bestuur in belangrijke mate verantwoordelijkheid neer bij haar coördinator in nauwe samenwerking met de negen gevormde scholengroepen basisonderwijs en de scholengroep SO/SBAO.

A.4 Kernactiviteiten en organisatiedoelen

A 4.1 Taakopvatting

In het Ondersteuningsplan “14-“18 zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van bestuur, coördinator, scholengroepen en OTG en CTO vastgelegd. Gedurende het schooljaar worden de geëigende beleidstukken als Ondersteuningsplan en begroting, jaarrekening en jaarverslag, en andere bestuurlijke zaken aan de orde gesteld. Hierbij zijn het Dagelijks Bestuur en de coördinator de eerste formele gesprekspartners. In het kader van beleidsvoorbereiding en het geven van advies zijn de coördinator en de voorzitters van de scholengroepen tweede gesprekspartner. De Ondersteuningsplanraad (OPR) bekrachtigt het Ondersteuningsplan, de daarvan afgeleide jaarversies, het Activiteitenplan en geeft waar nodig advies.

A 4.2 Missie en visie

Missie: *Elk kind een passende onderwijsplek!*

Samen aan het werk voor succesvolle leerlingen en vaardige leerkrachten met hart voor passend onderwijs!

Visie: -Passend Onderwijs, waarover in de Kop van Noord-Holland geen misverstand mag bestaan. Daarom geven we graag zo helder mogelijk weer wat dat voor ons inhoudt. Dat vraagt om duidelijke uitspraken over de leerlingen en ouders, scholen en leerkrachten en het samenwerkingsverband zelf.

Onze leerlingen

In de Kop van Noord-Holland:

- houden wij alle kinderen in de regio: wij bieden kinderen samen thuis nabij onderwijs aan als het kan, en waar nodig zorgen we voor een specifiek aanbod van tijdelijke of langduriger aard.
- mag elk kind er zijn: wij zorgen ervoor dat elk kind op de juiste plek terecht komt, die plek waar het kind passend onderwijs ontvangt.

Onze ouders

In de Kop van Noord-Holland:

- voeren we met ouders op overeenstemming gericht overleg over de ontwikkelingsperspectieven van hun kind (eren)
- nemen ouders deel aan de besluitvorming rond passend onderwijs door hun lidmaatschap van de ondersteuningsplanraad.

Onze scholen

In de Kop van Noord-Holland versterken we de kwaliteit van ons primaire proces door:

- te investeren in brede kennis en vaardigheden op het gebied van (passend) onderwijs
- het vormen van professionele leergemeenschappen in de vorm van scholengroepen

Onze leerkrachten

In de Kop van Noord-Holland werken competente leerkrachten die

- verantwoordelijkheid nemen voor passend onderwijs voor hun (speciale) leerlingen
- zich permanent willen blijven ontwikkelen
- open staan voor advies en ondersteuning

Onze besturen

In de Kop van Noord-Holland:

- werken wij op het gebied van Passend Onderwijs samen zodra dat kan!
- verbinden wij een heldere visie op Passend Onderwijs met operationele slagkracht. Zo werken wij binnen het SWV met meetbare doelen en boeken wij zichtbare resultaten.
- Stimuleren wij enthousiasme voor Passend Onderwijs bij directies en onderwijzend personeel en ondersteunen dat ook met financiële middelen.

A 4.3 Beleid: “De staat van het Samenwerkingsverband”

Organisatie

Twee belangrijke thema's zijn de toewijzing van de middelen aan de scholen voor extra ondersteuning van leerlingen en het beheersen van het aantal thuiszitters.

Het samenwerkingsverband kent in de vorm van een bedrag per leerling (€ 90,-) een budget toe aan de scholen als bijdrage voor een stevige structuur van interne begeleiding, voorwaarde voor een verantwoorde inzet van beschikbare middelen voor extra ondersteuning. Direct voor het realiseren van extra ondersteuning ontvangen scholen, vanaf 1 augustus 2016, een bedrag van € 65,- per leerling waarmee maatwerk per school mogelijk is. De inzet van de beide budgetten wordt verantwoord in het jaarverslag van de school aan de hand van een format dat vastgesteld is in het voorzittersoverleg van de tien scholengroepen die het Samenwerkingsverband telt. Het Samenwerkingsverband beschikt voor inzet van extra ondersteuning zelf over een budget van € 30,- per leerling dat in de vorm van aan te vragen maatwerk-arrangementen beschikbaar is voor scholen.

Ondersteuningsteams van scholen (OT) en drie OndersteuningsTeams van scholenGroepen (OTG) zorgen voor een verantwoorde inzet van het laatste budget met behulp van een door het Samenwerkingsverband vastgesteld Groeidocument. In het verslagjaar is het Maatwerkbudget niet geheel besteed door de scholen.

Het samenwerkingsverband is er uitdrukkelijk op gericht het aantal thuiszitters in haar gebied tot een minimum te beperken. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met scholen en leerplichtambtenaren van de vier gemeenten voor wat betreft de melding. Scholen melden doorgaans snel wanneer het vermoeden ontstaat van een thuiszitorisico. Voor veel van de leerlingen geldt dat ze binnen een periode van maximaal vier weken weer onderwijs volgen. Het Samenwerkingsverband kent een enkele, langdurige thuiszittende leerling, waarvan de ouder weigert, ook na bevel van een rechter, het kind naar school te laten gaan.

De verantwoordelijkheid voor het minimaliseren van het aantal thuiszitters is beleg bij de voorzitter van de CTO (Commissie Toelaatbaarheidsverklaringen Onderwijs) en de coördinator van het SWV, die samen eveneens doorzettingsmacht hebben gekregen van het bestuur van het SWV.

In preventieve zin financiert het SWV haar drie scholen voor speciaal basisonderwijs. Door heen jaarlijks een budget te verstrekken voor het vanaf het begin van het schooljaar inrichten van een extra groep boven de reguliere formatie voorkomt het SWV het ontstaan van wachtlijsten en daarmee het risico van thuiszitten. Deze regeling geldt voor twee van de drie scholen; de kleinste locatie ontvangt een vast bedrag van het SWV met een gelijk resultaat.

Een vergelijkbare voorziening is nog niet gerealiseerd met de ZMOK-scholen, waar halverwege het schooljaar de plaatsingsproblematiek doorgaans toeneemt. Dat heeft dit jaar nog niet geleid tot thuiszittende leerlingen door veel creativiteit en inzet van scholen en SWV. Voor het schooljaar 2017-2018 kan naar verwachting een definitiever oplossing, vergelijkbaar met het speciaal basisonderwijs, gevonden worden.

Verantwoording over het toekennen van TLV's en het voorkomen van thuiszitters wordt afgelegd in het jaarverslag van de CTO, waarin ook aanbevelingen voor het SWV zijn opgenomen. Het jaarverslag wordt besproken in het dagelijks en toezichthoudend bestuur alsmede vastgesteld en vormt daarmee een belangrijke borging van dit thema.

Het jaarverslag liet opnieuw zien dat het SWV nog geen verantwoording over haar handelen heeft hoeven af te leggen bij de landelijke geschillencommissie.

Preventief mag ook de faciliteiten die het SWV haar scholen gaat bieden bij de ondersteuning van Ernstig Dyslectische Leerlingen (EED) die na behandeling extra aandacht blijven vragen. Aan het eind van dit kalenderjaar sloot het SWV een overeenkomst met Lexima over de invoer van het Programma Kurzweil. Implementatie startte vanaf januari 2017.

De dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband is in handen van een coördinator die ondersteund wordt door een administratief medewerker. Beiden zijn ingehuurd bij een externe organisatie.

Het samenwerkingsverband kiest er bewust voor om geen eigen personeel in dienst te nemen maar personeel aan trekken op basis van detachering. Doorgaans van één van de aangesloten schoolbesturen die de garantie van het SWV hebben dat eventuele vervolgcosten veroorzaakt bijv. door het eerder beëindigen van een activiteit gedurende maximaal een jaar voor rekening komen van het SWV.

Het bevordert het primair kunnen blijven functioneren als flexibel netwerk, niet gehinderd door de belangen van een eigen organisatie met al haar verplichtingen en complicaties. Het netwerk "Samenwerkingsverband" beschikt over voldoende krachtige besturen die hierin kunnen en willen voorzien.

Voorzieningen voor Passend Onderwijs

Naast de scholen voor regulier basisonderwijs waar 96,9 % van de leerlingen passend onderwijs volgt en waarvan dit verslag jaar twee niet over een basisarrangement mochten beschikken, beschikt het SWV over meerder voorzieningen die samen een dekkend netwerk vormen voor extra-en diepteondersteuning. De reguliere basisscholen zijn georganiseerd in negen regionale scholengroepen die over een budget beschikken dat ingezet kan worden voor het aanvragen van maatwerkarrangementen voor extra ondersteuning maar ook (gedeeltelijk) ingezet kan worden voor professionalisering op niveau van de scholengroep. Dit jaar startte één van de scholengroepen een traject dat gericht is op de taalontwikkeling van jonge kinderen waarin inhoudelijk de voorschoolse instellingen participeren en financieel de gemeente een bijdrage levert.

Voor leerlingen die meer aankunnen dan de reguliere school kan bieden functioneerden vijf Plusklassen, verdeeld over de regio, waar zij één dagdeel per week op hun niveau worden aangesproken. Voor leerlingen die nog meer vragen kent het SWV een eigen school voor onderwijs aan hoogbegaafden (Eureka-onderwijs) waar in dit verslagjaar 0,23 % van de leerlingen werd ondergebracht. De beide voorzieningen dragen uitdrukkelijk bij aan het lage aantal thuiszittende leerlingen en hebben eveneens een preventieve werking.

Drie scholen voor speciaal basisonderwijs geven vorm aan passend onderwijs voor leerlingen waar een reguliere basisschool niet haalbaar blijkt. Voor 1,74% van de leerlingen bood dat in dit verslagjaar een oplossing. Het SWV kent drie scholen, verspreid over haar regio, voor sbao: Texel, Den Helder en Schagen, waarvan de eerstgenoemde de kleinste is en 22 leerlingen telde. De school ontvangt extra middelen van zowel gemeente als samenwerkingsverband, waardoor ook deze (eiland)leerlingen thuisnabij onderwijs kunnen ontvangen. De school kent verbrede toelating.

Verder maken twee voorzieningen voor ZMLK deel uit van het dekkend netwerk: De Meerpaal in Julianadorp en meerdere locaties van de stichting Heliomare waarvan Mytyschool "De Ruimte" de meeste leerlingen uit het SWV opvangt.

ZMOK-leerlingen ontvangen passend onderwijs op de locaties van de Stichting Aloysius in Den Helder en Schagen.

ZMLK-en ZMOK leerlingen maakten samen 1,36% uit van het totale leerlingenaantal.

Om een beperkte groep leerlingen nog passender onderwijs te kunnen bieden is het initiatief genomen om zowel leerkrachten van de ZMOK-voorzieningen als die van de Eureka-school te professionaliseren in het omgaan met hoogbegaafde leerlingen met gedragsproblematiek.

Tenslotte is dit jaar sprake van een hernieuwde start gemaakt met het ontwikkelen van drie IKC-locaties waar regulier en speciaal (basis) onderwijs samen ondergebracht kunnen worden.

De beschikbare voorzieningen functioneren in het verlengde van de extra ondersteuning die de reguliere basisscholen zelf organiseren binnen de mogelijkheden van het daarvoor structureel beschikbare budget én de maatwerk-arrangementen die zij kunnen aanvragen. In dat laatste geval zien we op enkele basisscholen ontwikkelingen die er op wijzen dat ook daar leerlingen opgevangen kunnen worden met vooral ZMLK-indicatie en op die wijze thuisnabij naar school kunnen gaan.

Samenwerking en afstemming met jeugdhulporganisaties

In de loop van het verslagjaar ontstond een duidelijker beeld van de wijze waarop de vier gemeenten waar het SWV mee samenwerkt hun voorzieningen in het kader van de Jeugdwet hebben ingericht of daar nog gedeeltelijk vorm moesten geven.

In december van dit jaar is rond dit thema gedurende een dagdeel nader met elkaar kennis gemaakt en zijn de verschillende werkwijzen/aanpakken toegelicht. Gemeenten, uitvoeringsorganisaties, samenwerkingsverbanden PO en VO namen deel aan deze bijeenkomst, georganiseerd onder auspiciën van het regionale portefeuillehouderoverleg onderwijs/welzijn waarin het SWV participeert.

De bijeenkomst heeft er toe geleid dat scholengroepen en Wijkteams/sociaal team in het eerste half jaar van 2017 vervolgbijeenkomsten agenderen om nadere informatie uit te wisselen en werkafspraken vast te leggen. Dat laat onverlet dat er een aantal afspraken is gemaakt met jeugdhulpstellingen.

Vast lid van het driekoppige CTO is een jeugdarts van de JGZ, die daarvoor sinds dit jaar door het SWV voor gefaciliteerd wordt.

Bij de instroom van jonge leerlingen uit voorschoolse instellingen als Parlan en reguliere peuterspeelzalen geldt een route via de CTO om deze jonge leerlingen direct een passende plek te kunnen aanbieden. We zien dat een

flink deel van deze leerlingen direct een plek in het Speciaal (basis) onderwijs krijgen in voorlopig de hoop dat ze na enkele jaren deel kunnen gaan nemen aan het regulier basisonderwijs. In dit verslagjaar bedroeg dat 16-18 leerlingen. De contacten met de verschillende instellingen werden voor het grootste deel onderhouden door de voorzitter van de CTO. Het SWV is onderweg maar het thema vraagt het komende jaar nog expliciete aandacht.

Intern toezicht

Het onafhankelijk toezicht in het SWV was onvoldoende gegarandeerd. Zo concludeerde ook de Onderwijsinspectie in haar kwaliteitsrapportage. Het SWV heeft zich in het traject laten ondersteunen door een externe adviseur, mede omdat er sprake was van teveel spanning tussen enkele bestuursleden. Sinds november 2016 functioneert een 3 koppig uitvoerend Dagelijks Bestuur onder toezicht van een Algemeen Bestuur van 9 leden dat voorgezeten wordt door een onafhankelijke externe voorzitter. In een notitie van de hand van de extern adviseur is vastgelegd wat de verantwoordelijkheden en taken zijn van beide gremia. Deze werkwijze wordt geëvalueerd aan het einde van het schooljaar 16-17 en indien noodzakelijk aangescherpt. Om een en ander goed te laten functioneren zijn afspraken gemaakt, vooral met betrekking op het Algemeen Bestuur, over aanwezigheid, afmelding en de consequenties daarvan en de wijze waarop men zich kan laten vertegenwoordigen. De onderwijsinspectie is in het kader van kwaliteitszorg bij het proces betrokken geweest en heeft zich laten informeren over het voorlopige eindresultaat en haar vertrouwen daarin uitgesproken. Kwaliteitszorg krijgt bredere aandacht in de vorm van de zgn. "Beleidsmonitor" die tenminste tweewekelijks wordt bijgewerkt en waarvan de laatste versie altijd op de interne website van het SWV staat. Besturen en scholenveld kunnen zo voortdurend op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen. In de beleidsmonitor zijn activiteiten, doelen, succesfactoren en kwaliteitsindicatoren opgenomen.

Het Algemeen Bestuur komt – wel of niet gezamenlijk met DB – tenminste drie maal per jaar bijeen om haar verantwoordelijkheid als toezichthouder uit te oefenen. Daarbij is het AB er op gericht toe te zien op de realisatie van de zeven, in het Ondersteuningsplan vermelde, doelstellingen, op de kwaliteit van de samenwerking en op de efficiency. Een belangrijk instrument daarbij is de beleidsmonitor waarin activiteiten, voortgang en ontwikkelingen per doelstelling door het DB worden aangegeven. Door per kwartaal per gewone meerderheid in te stemmen met de beleidsmonitor stemt het AB in met de uitvoering van het beleid in het achterliggende kwartaal.

Vergaderingen van het AB werden geleid door een externe onafhankelijke voorzitter.

Goedkeuring van het AB is volgens de statuten noodzakelijk voor :

1. vaststellen en wijziging van de strategische doelstellingen van de stichting (missie en visie)
2. vaststellen en wijziging van het ondersteuningsplan en de (meerjaren)begroting van het samenwerkingsverband
3. vaststelling van het jaarverslag
4. vaststelling en wijziging van het bestuursstatuut alsmede vaststelling van eventuele kaders voor het DB

5. vaststelling van het toetsingskader

6. het aangaan of wijzigen van aansluitingsovereenkomsten met bevoegde gezagsorganen

7. aanvraag van faillissement van de stichting en van surséance van betaling

8. wijziging van de statuten, tot fusie of splitsing van de stichting en ontbinding van de stichting, waaronder begrepen bestemming van een eventueel batig saldo

Financiën

Dit verslag geeft het resultaat van inkomsten en uitgaven van het kalenderjaar 2016. Aan het eind van het kalenderjaar boekte het SWV een positief resultaat van bijna 1,5 miljoen euro. Geld dat "op de plank zou blijven liggen".

Het SWV stelt zelf elk halfjaar een rapportage op voor het Algemeen Bestuur over de inkomsten en uitgaven per schooljaar, waar de begroting van het Ondersteuningsplan op gebaseerd is. Deze rapportage laat zien dat in het schooljaar 15-16 ongeveer 1% van de beschikbare middelen niet is uitgegeven.

In dit kader mag niet onvermeld blijven dat het positieve saldo van het voormalige SWV WSNS overgedragen is aan het SWV Passend Onderwijs. Dat bedroeg ongeveer € 800.000,-.

Het SWV houdt een algemene reserve aan van € 500.000,- en dekt het risico van het gedetacheerde personeel af met een bestemmingsreserve van € 300.000,-. Deze reserve dekt het risico af dat voortkomt uit de garantie die het Samenwerkingsverband biedt aan haar besturen. Bij een aantal daarvan is personeel in dienst dat op detacheringbasis werkzaamheden verricht voor het Samenwerkingsverband. Te denken is aan de schakelgroepen, de plusklassen en NT-2 docenten op de in 2016 gestarte locaties. Het SWV garandeert, na beëindiging van de activiteit waarvoor de gedetacheerde is ingezet nog een jaar lang alle loonkosten die daar het gevolg van zijn.

In strategische zin is het aanhouden van meer reserve van belang omdat:

- het SWV te maken heeft met een flinke krimp in het leerlingaantal. Vanaf 2010 gaat het om bijna 2000 leerlingen (ruim 13%) terwijl de krimp nog een aantal jaren voortgaat,
- het SWV vanaf het schooljaar 2017-2018 een ruim tekort op de meerjarenbegroting kent,
- het SWV een negatieve verevening moet opvangen.

Fraude wordt voorkomen door periodieke controle (o.a. grootboeken) door de penningmeester en de coördinator en het toepassen van het "vier ogen principe" bij het doen van betalingen. Het samenwerkingsverband beschikt over een actueel treasury-statuuut.

In het volgende kalenderjaar werkt het Dagelijks Bestuur een voorstel uit op het gebied van:

- Europese aanbestedingen,
- het systematisch analyseren van risico's.

A.5 Toelatingsbeleid speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs

Onderstaand een overzicht van het aantal leerlingen in dit verslagjaar per **1 oktober 2015**.

Leerlingen worden toegelaten tot het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs nadat de Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) heeft afgegeven. Deze CTO geeft eveneens beschikkingen af voor de onderwijsvoorziening voor hoogbegaafde leerlingen die de naam Eureka draagt. Zie ook hierboven "Staat van het Samenwerkingsverband" voor deelnamepercentages sbao en SO.

Bestuur	Aantal
Stichting Sarkon	4.651
Stichting Surplus	3.768
Stichting Kopwerk	2.103
Stichting Meerwerf	1.479
Stichting Samenwerkingsschool, Slootdorp (165 ll.)	in aantal Surplus
Stichting Schooltij	484
Stichting Algemeen Basisonderwijs Comenius, Den Helder	157
Stichting Samenwerkingsschool Den Helder (sbao)	151
Stichting Samenwerkingsschool Den Helder (so)	42
Stichting Surplus (sbao)	94
Stichting Flore	895
Stichting GPO-WN	105
Stichting Aloysius	106
Stichting Heliomare	29
Stichting Vrije School Texel (96 ll.)	in aantal Kopwerk
	14.064

Een beperkt aantal leerlingen (14) maakt gebruik van speciaal onderwijsvoorzieningen van besturen die geen deel uitmaken van het Samenwerkingsverband.

A.6 Personeelsbeleid

A 6.1 Algemeen personeelsbeleid

Het samenwerkingsverband heeft, zoals eerder aangegeven en gemotiveerd zelf geen personeel in dienst, maar stelt medewerkers aan op basis van detachering. Dat is in dit verslagjaar gedaan voor personeel dat ingezet is op:

- de locaties voor "Nieuwkomers" te Middenmeer, Petten en Texel,
- de schakelgroepen in Den Helder en Schagen,
- de leerkrachten voor de vijf plusklassen en de Eureka school
- de administratieve ondersteuning van de drie OTG's

Overige medewerkers voor coördinatie en ondersteunende werkzaamheden worden op uurbasis ingezet.

A 6.2 Scholing en deskundigheidsbevordering

Het samenwerkingsverband stelt zich terughoudend op waar het scholingsactiviteiten betreft. Primair is dat de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen die doorgaans de werkgever zijn van de gedetacheerde medewerkers.

Er vindt scholing plaats binnen de gevormde scholengroepen die daarover zelfstandig kunnen beslissen binnen het daarvoor beschikbare budget dat de scholengroep ter beschikking staat. Verder kan er door het Samenwerkingsverband geïnitieerde scholing plaatsvinden direct gekoppeld aan door het Samenwerkingsverband projecten/innovaties. Zo worden in het volgende kalenderjaar voor leerkrachten/intern begeleiders bijeenkomsten belegd rond scholing in een ondersteunend dyslexieprogramma (Kurzweil).

Sinds twee jaar faciliteert het SWV een Master SEN opleiding in de regio die verzorgd wordt door Hogeschool Utrecht (Nutsseminarium). In september studeerden 12 leerkrachten/intern begeleiders uit het SWV af.

A 6.3 Huisvesting

Het samenwerkingsverband maakte voor het uitvoeren van haar werkzaamheden gebruik van de accommodatie van één van de schoolbesturen en van OBD Noordwest. Beide zijn gevestigd op het bezoekadres drs. F. Bijlweg 3 te Den Helder.

A.7 Onderwijskundig beleid

In het Ondersteuningsplan '14-'18 zijn zeven hoofddoelstellingen opgenomen aan de hand waarvan het beleid van het samenwerkingsverband vorm krijgt en in activiteiten wordt uitgewerkt

Te onderscheiden doelen zijn:

- Het bieden van een dekkend onderwijsnetwerk voor alle leerlingen
- Het ondersteunen van ouders bij het vinden van een goed onderwijsplek voor hun kind
- Het verder ontwikkelen en faciliteren van goed onderwijs op de scholen
- Het stimuleren van vergaande samenwerking tussen scholen
- Het efficiënt en transparant inzetten van middelen dicht op de werkvloer
- Het realiseren van een goede samenwerking met onze gemeenten en onderwijs- en zorgpartners
- De percentuele deelname aan voorzieningen voor speciaal- en speciaal basisonderwijs ten hoogste handhaven op het niveau van 1 oktober 2013

A.8 Kwaliteit en resultaat

Het samenwerkingsverband streeft voortdurend naar verhoging van de kwaliteit van de ondersteuning en stelt daarvoor middelen ter beschikking aan het scholenveld (zie ondersteuningsplan 2014-2018). Op het niveau van het samenwerkingsverband wordt het ondersteuningsbeleid mede beïnvloed door stimulerende regelingen vanuit

de overheid (denk aan schoolmaatschappelijk werk) en het toezicht door de onderwijsinspectie op het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband.

Het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband is uitgewerkt in haar beleidsmonitor die:

- tenminste één maal per twee weken door de coördinator wordt bijgesteld,
- de agenda biedt voor het Dagelijks bestuur
- per kwartaal wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur,
- jaarlijks wordt samengevat en
- op het beschermde deel van de website van het samenwerkingsverband in te zien is.
- vast agendapunt is op het voorzittersoverleg van de scholengroepen

Er zijn in het kalenderjaar 2016 geen mondelinge of schriftelijke klachten bij het Samenwerkingsverband binnen gekomen. Het SWV heeft in de eerste twee jaar van haar bestaan geen kennis gemaakt met de Landelijke geschillencommissie waar zij bij is aangesloten.

A.9 Communicatie

Het samenwerkingsverband beschikt over een website, waarop voor de betrokken partijen –besturen, scholen, scholengroepen, ondersteuningsplanraad en ouders- alle relevante informatie beschikbaar is waaronder:

- de actuele profielen van alle scholen, aangesloten bij het Samenwerkingsverband
- de diverse formulieren die nodig zijn voor het aanvragen van arrangementen (OTG) en aanmelding/verwijzing van een leerling naar het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs (CTO).
- het overzicht van overlegsituaties van de diverse gremia gedurende het schooljaar
- het overzicht van vaste maandelijksse betalingen aan de schoolbesturen
- het overzicht van toegekende arrangementen door de OTG's
- het overzicht van verstrekte TLV's door de CTO
- agenda's en verslagen/notulen van de diverse overleggen
- de digitale versie van de kopkranten die in 2016 zijn uitgebracht

De Kopkranten zijn een gezamenlijke productie van de Samenwerkingsverbanden PO en VO die dezelfde naam dragen. PO en VO maken gebruik van dezelfde website, die twee aparte afdelingen kent. KopKrant en website worden verzorgd door een extern professioneel bureau.

A.10 Overige activiteiten

A 10.1 NRO-onderzoeken

Het Samenwerkingsverband is in dit verslagjaar betrokken geraakt bij de deelonderzoeken die uitgevoerd worden door o.a. het Kohnstamm-instituut uit Amsterdam. Vijf verbanden PO worden gedurende vijf jaar gevolgd in hun ontwikkelingen: SWV Kop van Noord-Holland is er daar één van.

Drie scholen van het SWV verlenen op verzoek ook hun medewerking. De onderzoekers hebben het landelijke rapport gepresenteerd en toegelicht op het overleg van de voorzitters van de scholengroepen.

Op verzoek van het samenwerkingsverband doet het instituut (als tegemoetkoming) onderzoek naar de niet verwachte stijging van het leerlingenaantal van de sbao-populatie en de ZMOK-populatie.

Voor het samenwerkingsverband blijft het deelnamepercentage nog steeds onder het landelijk gemiddelde maar begint dat wel te naderen. Het onderzoek zal aan het eind van het cursusjaar 16-17 afgerond worden.

B. FINANCIËEL BELEID

B.1 Financiële positie per balansdatum

De financiële positie van Samenwerkingsverband Kop van Noord Holland in 2016 kan worden afgeleid uit de balanscijfers, de staat van baten en lasten en de kengetallen. Deze zullen in de volgende paragrafen worden vermeld en geanalyseerd.

Het financiële beleid is gericht op jaarresultaten ter grootte van nihil, los van eventuele incidentele meevallers en / of tegenvallers.

B 1.1 Balans na resultaatbestemming ultimo 2016

	31-12-2016 €	31-12-2015 €
1 ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
1.2 Materiële vaste activa	0	0
1.3 Financiële vaste activa	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	0	0
VLOTTENDE ACTIVA		
1.5 Vorderingen	15.144	14.182
1.7 Liquide middelen	2.008.219	1.446.142
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	2.023.363	1.460.323
TOTAAL ACTIVA	2.023.363	1.460.323
2 PASSIVA		
2.1 Eigen vermogen	1.610.266	1.441.437
2.4 Kortlopende schulden	413.097	18.886
TOTAAL PASSIVA	2.023.363	1.460.323

De kortlopende schulden zijn fors opgelopen. Ultimo 2016 en in 2017 zijn door schoolbesturen nog veel financiële verantwoordingen ingediend waar nog een betalingsverplichting uit voortvloeit.

B 1.2 Staat van baten en lasten 2016

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
Baten			
Rijksbijdragen OCW	1.023.480	857.655	1.192.707
Overige baten	0	128.521	199.006
	<u>1.023.480</u>	<u>986.176</u>	<u>1.391.712</u>
Kosten			
Personele lasten	783.442	786.303	742.049
Overige lasten	76.590	177.500	53.474
	<u>860.033</u>	<u>963.803</u>	<u>795.523</u>
Saldo baten en lasten	163.448	22.373	596.190
Financiële baten en lasten	5.381	4.583	7.416
Resultaat	168.829	26.956	603.606

B.2 Kengetallen

B 2.1 Vermogensbeheer

	Grens waarde	2014	2015	2016
Solvabiliteit	30,0%	80,7%	98,7%	79,6%
Kapitalisatiefactor	60,0%	128,0%	107,4%	196,6%

Het vermogensbeheer geeft aan wat de kapitaalbehoefte van de instelling is met als kengetal de kapitalisatiefactor en de kredietwaardigheid van een onderwijsinstelling met als kengetal de solvabiliteit.

De solvabiliteit, het eigen vermogen plus voorzieningen gedeeld door het balanstotaal, is ultimo 2016 te kwalificeren als goed. Dit betekent dat het eigen vermogen toereikend is om de normale financiële risico's op te vangen. De solvabiliteit is afgenomen. De toename wordt veroorzaakt doordat het balanstotaal groter is geworden als gevolg van hogere kortlopende schulden.

De kapitalisatiefactor is de verhouding van het balanstotaal minus boekwaarde gebouwen tot de totale baten. Deze financiële buffer geeft aan in hoeverre het Samenwerkingsverband in staat is om eventuele toekomstige fluctuaties op te kunnen vangen. Dit kengetal is toegenomen omdat de balanswaarde in 2016 is toegenomen terwijl de baten zijn afgenomen. Deze factor zit ruim boven de bovengrenswaarde van 60%.

B 2.2 Overige kengetallen

	Grenswaarde	2014	2015	2016
Weerstandsvermogen	5%-20%	126%	121%	145%
Current ratio	0,5-1,5	5,4	43,1	4,3
Rentabiliteit gewone bedrijfsvoering	0%-5%	57,4%	77,3%	15,9%

Het weerstandsvermogen, het eigen vermogen gedeeld door de subsidie van OC en W, is het vermogen om ook in mindere tijden de activiteiten te kunnen voortzetten. Dit weerstandsvermogen is veel groter dan noodzakelijk zou zijn.

De current ratio (verhouding vlottende activa en kortlopende schulden) is sterk gewijzigd ten opzichte van 2015. De reden is dat de kortlopende schulden ultimo 2015 minimaal waren en in 2016 hoger zijn. De quick ratio is vanwege het ontbreken van voorraden gelijk aan de current ratio.

De rentabiliteit is verminderd ten opzichte van het voorgaande jaar. De reden is dat het resultaat fors lager is dan voorgaande jaren.

B.3 Analyse van het exploitatieresultaat

De analyse van het exploitatieresultaat 2016 van het Samenwerkingsverband wordt gehouden op de geldstromen baten, lasten, financiële baten & lasten en baten & lasten voorgaande jaren. Daarbij wordt de realisatie 2016 afgezet tegen de begroting 2016. Hieraan worden de vergelijkende cijfers uit de jaarrekening 2015 toegevoegd. De begrotingscijfers zijn samengesteld uit de cijfers van de schooljaarbegrotingen.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2016	Jaarrekening 2015
	€	€	€
Rijksbijdragen			
Rijksbijdragen OCW	5.362.216	7.223.653	4.726.106
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	4.338.736	6.366.004	3.533.399
	<u>1.023.480</u>	<u>857.649</u>	<u>1.192.707</u>

De rijksbijdragen personeel zijn lager dan begroot omdat een deel van de begrote subsidie door het ministerie rechtstreeks is bekostigd aan de schoolbesturen.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2016	Jaarrekening 2015
	€	€	€
Overige baten			
Opbrengst SBO	0	128.521	199.006
	<u>0</u>	<u>128.521</u>	<u>199.006</u>

De opbrengst SBO is alleen maar begroot voor het schooljaar 2015/2016 en niet meer in latere schooljaren.

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
Personeelslasten			
Personeel niet in loondienst	783.442	786.303	742.048
	<u>783.442</u>	<u>786.303</u>	<u>742.048</u>

Het SWV heeft geen personeel in loondienst. Personeel wordt gedetacheerd vanuit de schoolbesturen en wijkt nauwelijks af van de begroting.

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
Overige lasten			
Administratie- en beheerlasten	54.005	112.083	31.574
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	4.518		5.204
Overige lasten	18.067	65.417	16.516
	<u>76.590</u>	<u>177.500</u>	<u>53.474</u>

De kosten voor administratie- en beheerlasten zijn hoger dan in 2015, maar lager dan begroot. Ook de overige lasten zijn fors lager dan begroot.

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
Financiële baten			
Rentebaten	5.558	4.583	7.592
	<u>5.558</u>	<u>4.583</u>	<u>7.592</u>
Financiële lasten			
Rentelasten	176	0	176
	<u>176</u>	<u>0</u>	<u>176</u>

De rentebaten liggen nog op een redelijk hoog niveau gezien de huidige lage rentestand.

B.4 Continuïteitsparagraaf

In deze continuïteitsparagraaf worden de verwachte resultaten voor de jaren 2017 tot en met 2019 en de ontwikkeling van de vermogenspositie weergegeven.

De ontwikkeling van het aantal leerlingen is nauw gerelateerd aan de omvang van de baten en de lasten. Vanwege de krimp zullen deze de komende jaren jaarlijks ongeveer met 3% jaarlijks verder afnemen. De verwachting is dat de krimp zich de komende jaren nog voort zal zetten en dan, naar de huidige inzichten, omstreeks 2022 af zal vlakken waarna stabilisatie zal volgen.

De personele lasten betreffen ingehuurd of gedetacheerd personeel waarmee jaarcontracten zijn afgesloten. Het SWV is in dat opzicht dus niet gebonden aan langdurige verbintenissen met eigen personeelsleden. Anderzijds

betekent dit dat in de huidige periode van schaarste snel moet worden geanticipeerd op deze gewijzigde omstandigheid. Voor het komende schooljaar is dat het geval.

De baten vanuit het ministerie van OC en W jaarlijks ongeveer 3% afnemen. Dit heeft consequenties zowel voor de programma's en projecten als voor de rechtstreekse doorbetaling naar de schoolbesturen. Een pluspunt is en blijft dat de overhead redelijk beperkt is gebleven zodat het grootste deel van de middelen kan worden besteed ten behoeve van het primaire proces.

Balans

31-12-	Verslagjaar 2016	Verslagjaar t+1 2017*	Verslagjaar t+2 2018*	Verslagjaar t+3 2019*
- Vorderingen	15.144	15.144	15.144	15.144
- Liquide middelen	2.008.219	1.974.758	1.791.419	1.471.068
Totaal vlottende activa	2.023.363	1.989.902	1.806.563	1.486.212
Totaal activa	2.023.363	1.989.902	1.806.563	1.486.212
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	1.310.266	1.276.805	1.093.466	773.115
- Bestemmingsreserve	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal eigen vermogen	1.610.266	1.576.805	1.393.466	1.073.115
Kortlopende schulden	413.097	413.097	413.097	413.097
Totaal passiva	2.023.363	1.989.902	1.806.563	1.486.212

* Prognose:

In november 2016 is besloten om een voorziening te vormen voor personele risico's. Omdat het concrete risico bij de schoolbesturen is besloten om een personele bestemmingsreserve te vormen.

Staat van baten en lasten

31-12-	2016	2017 <i>Begroting</i>	2018 <i>Raming</i>	2019 <i>Raming</i>
- Rijksbijdrage	5.362.216	7.216.936	6.962.055	6.716.832
- Doorbetaalde rijksvergoeding door SWV	-4.338.736	-6.358.734	-6.276.339	-6.165.350
- Overige baten				
Totaal baten	1.023.480	858.202	685.716	551.482
- Personeelslasten	783.442	778.788	766.930	768.208
- Overige lasten	76.590	116.875	106.125	107.625
Totaal lasten	860.032	895.663	873.055	875.833
Saldo baten en lasten	163.448	-37.461	-187.339	-324.351
Saldo financiële bedrijfsvoering	5.381	4.000	4.000	4.000
Totaal resultaat	168.829	-33.461	-183.339	-320.351

De jaarbegroting 2017 zoals die kan worden afgeleid uit de schooljaarbegrotingen 2016/2017 en 2017/2018 is licht negatief.

De latere jaren geven negatieve resultaten vanwege steeds verder afnemende baten terwijl de kosten in de jaren 2017 tm 2019 nagenoeg gelijk zijn gebleven.

B.5 Interne risicobeheersings- en controlesysteem

De beheersing van de processen is een belangrijk aandachtspunt. Uitkomsten van de halfjaarlijkse verantwoordingen met bijbehorende interne analyses in het kader van de planning- en control cyclus en de jaarlijks uitgevoerde accountantscontrole geven voldoende vertrouwen dat het Samenwerkingsverband haar bedrijfsprocessen in de basis op orde heeft.

Primo 2017 is de interne beheersing en administratieve organisatie met de daarbij ingezette controlemaatregelen ten aanzien van de personeels-/salarisadministratie en de financiële administratie gewijzigd vanwege het faillissement van administratiekantoor Kinobi, onderdeel van Vizyr. De Financiële Administratie is inmiddels overgedragen aan Sarkon.

Binnen de processen is een duidelijke functiescheiding aangebracht.

B.6 Treasury-statuut

In februari 2016 is het treasury-statuut vastgesteld. Vanwege gewijzigde wetgeving zal het Samenwerkingsverband het treasury-statuut binnenkort aanpassen.

In het huidige statuut staat liquiditeit en het uitsluiten van risico's primair. Beleggen zal in voorkomende gevallen uitsluitend risicoloos geschieden. Vanwege de huidige lage rentestand is het beleggen geen issue dat in 2017 een hoge prioriteit geniet.

B.7 Risicoparagraaf

De voornaamste risico's waar het Samenwerkingsverband zich de komende jaren voor geplaatst ziet met bijbehorende (mogelijke) gevolgen zijn:

Ontwikkeling leerlingaantallen

De ontwikkeling in leerlingaantallen in onze regio is een onzekere factor. Op dit moment is sprake van krimp. Naar verwachting zal deze krimp nog enige jaren aanhouden waarna over ongeveer 5 jaar stabilisatie op zal treden.

De arbeidsmarkt

De personele bezetting hangt nauw samen met de ontwikkeling van het aantal leerlingen. Tot voor kort zorgde de personele invulling niet voor problemen omdat het aanbod vanuit de arbeidsmarkt in voldoende mate beschikbaar was. Het Samenwerkingsverband heeft geen eigen personeel maar huurt in waardoor het uitkeringsrisico er niet is. De situatie is thans (mei 2017) echter belangrijk gewijzigd. Het Samenwerkingsverband zal alert moet zijn en blijven opdat goed functionerende werknemers kunnen worden ingehuurd.

Het ministerie van OCW

Het betreft hier de onvoorspelbaarheid en het daarmee gepaard gaande risico in meerjarenperspectief vanwege de onvolledige compensatie in de bekostiging van stijgende lasten.

C. Jaarrekening 2016

C.1 Balans per 31 december 2016

(na verwerking resultaat-bestemming)

1	Activa	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa	0	0
	Totaal vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	15.144	14.182
1.7	Liquide middelen	2.008.219	1.446.142
	Totaal vlottende activa	<u>2.023.363</u>	1.460.323
	Balanstotaal	<u>2.023.363</u>	<u>1.460.323</u>
2	Passiva	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
2.1	Eigen vermogen	1.610.266	1.441.437
2.2	Voorzieningen	0	0
2.4	Kortlopende schulden	413.097	18.886
	Balanstotaal	<u>2.023.363</u>	<u>1.460.323</u>

C.2 Staat van baten en lasten 2016

	2016 EUR	Begroting 2016 EUR	2015 EUR
3 Baten			
3.1 Bijdrage OC en W	1.023.480	857.655	1.192.707
3.2 Overige overheidsbijdragen	0		0
3.5 Overige baten	<u>0</u>	<u>128.521</u>	<u>199.006</u>
Totaal baten	<u>1.023.480</u>	<u>986.176</u>	<u>1.391.712</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	783.442	786.303	742.048
4.2 Afschrijvingen	0		0
4.3 Huisvestingslasten	0		0
4.4 Overige lasten	76.590	<u>177.500</u>	<u>53.474</u>
Totaal lasten	860.033	<u>963.803</u>	<u>795.523</u>
<u>Saldo baten en lasten</u>	163.448	<u>22.373</u>	<u>596.190</u>
5 Financiële baten en lasten	5.381	4.583	7.416
Resultaat	168.829	<u>26.956</u>	<u>603.606</u>

C.3 Kasstroomoverzicht 2016

	2016 EUR	2015 EUR
Saldo baten en lasten	163.448	596.190
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	0	0
Mutaties voorzieningen	0	
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	-963	-149.016
- Schulden	394.211	-180.600
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	556.696	564.606
Ontvangen interest	5.381	7.416
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	562.077	572.022
Investeringen in materiële vaste activa	0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	562.077	<u>572.022</u>
Beginstand liquide middelen	1.446.142	874.120
Mutatie liquide middelen	<u>562.077</u>	572.022
<u>Eindstand Liquide middelen</u>	2.008.219	1.446.142

C.4 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs, waaronder de RJ 660.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De genoemde bedragen zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen in euro's.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Grondslagen balans

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Algemene reserve

De algemene reserve is ter waarborging van de continuïteit van de vereniging en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen en is vrij besteedbaar.

Voorzieningen

De voorziening personele risico's betreft het risico dat de verplichtingen met betrekking tot het van de schoolbesturen bij het Samenwerkingsverband gedetacheerde personeel niet kunnen worden aangenomen.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste een jaar worden aangeduid als kortlopend.

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Financiële baten en lasten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de staat van baten en lasten verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten worden toegekend aan de opeenvolgende verslagperiode naar rato van de resterende hoofdsom.

Resultaatbepaling

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is het baten- en lastenstelsel van toepassing. Dit betekent dat baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

C.5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

Activa

1.5	Vorderingen	31-12-2016 <u>EUR</u>	31-12-2015 <u>EUR</u>
1.5.1	Debiteuren	9.592	6.604
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OC en W		
1.5.6	Overige overheden		
1.5.7	Overige vorderingen	5.553	7.578
1.5.8	Overlopende activa		
		<u> </u>	<u> </u>
	Totaalvorderingen	<u>15.144</u>	<u>14.182</u>

De vorderingen zijn met € 963 gestegen.

31-12-2016	31-12-2015	toe-/afname
15.144	14.182	6,8%

1.7	Liquide middelen	31-12-2016 <u>EUR</u>	31-12-2015 <u>EUR</u>
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.414.462	852.385
1.7.3	Deposito's	593.757	593.757
		<u> </u>	<u> </u>
	Totaal liquide middelen	2.008.219	<u>1.446.142</u>

De liquide middelen zijn gestegen met € 562.077 .

31-12-2016	31-12-2015	toe-/afname
2.008.219	1.446.142	38,9%

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2016 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2016 EUR
2.1.1 Algemene reserve (publiek)	1.441.437	-131.171		1.310.266
2.1.2 Bestemmingsreserves publiek	0	300.000	0	300.000
Totaal eigen vermogen	1.441.437	168.829	0	1.610.266

In 2016 is een personele bestemmingsreserve gevormd van € 300.000

Het eigen vermogen is met € 168.829 gestegen door toevoeging van het resultaat over het onderhavige boekjaar.

31-12-2016	31-12-2015	toe-/afname
1.610.266	1.441.437	11,7%

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
2.4.3 Crediteuren	188.953	9.710
2.4.4 OE en W		
2.4.9 Overige kortlopende schulden	224.145	9.176
2.4.10 Overlopende passiva		
Totaal kortlopende schulden	413.097	18.886

Specificatie

Met betrekking tot de kortlopende schulden per 31 december zijn geen zekerheden gesteld.

De kortlopende schulden zijn met €394.211 gestegen.

31-12-2016	31-12-2015	toe-/afname
413.097	18.886	087,3%

C.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er zijn geen andere verplichtingen dan de in de balans opgenomen schulden

C.7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Bijdrage OC en W

	2016 EUR	2015 EUR
3.1.1 Bijdrage OC en W	5.362.216	4.726.106
3.1.2 Overige subsidies OC en W		
3.1.4 Doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	-4.338.736	-3.533.399
Totaal bijdrage OC en W	1.023.480	1.192.707

31-12-2016	31-12-2015	toe-/afname
1.023.480	1.192.707	-14,2%

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2016 EUR	2015 EUR
3.2 Gemeentelijke bijdragen en subsidies		
Totaal overige overheidsbijdragen	0	0

3.5 Overige baten

	2016 EUR	2015 EUR
3.5.6 Overige	0	199.006
Totaal overige baten	0	199.006

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	2016 EUR	2015 EUR
4.1.1 Lonen en salarissen		
4.1.2 Overige personele lasten	783.442	742.048
4.1.3 Af: uitkeringen		
Totaal personeelslasten	783.442	742.048

31-12-2016	31-12-2015	toe-/afname
783.442	742.048	5,6%

4.4 **Overige lasten**

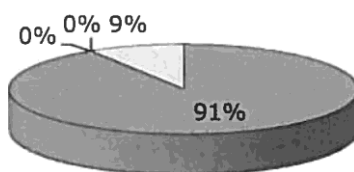
	2016 EUR	2015 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	54.005	31.754
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	4.518	5.204
4.4.4 Overige	18.067	16.516
	<u>76.590</u>	<u>53.474</u>

Onder de administratie- en beheerslasten zijn de kosten voor de accountant verantwoord.

Dit betreft:	2016	2015
onderzoek jaarrekening	5.596	4.635
andere controle opdrachten	<u>5.596</u>	<u>4.635</u>

31-12-2016	31-12-2015	toe-/afname
76.590	53.474	43,2%

Verdeling totale kosten

0% afschrijvingskosten
 0% huisvestingskosten
 9% overige kosten
 91% personeelskosten

S **Financiële baten en lasten**

	2016 EUR	2015 EUR
5.1 Rentebaten	5.558	7.592
5.5 Rentelasten (-/-)	176	176
	<u>5.381</u>	<u>7.416</u>
Totaal financiële baten en lasten	5.381	7.416

	31-12-2015	toe-/afname
5.381	7.416	-27,4%

C.8 WNT verantwoording SWV Kop van Noord Holland 2016

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Samenwerkingsverband Kop van NH van toepassing zijnde regelgeving

- de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs
- het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016
- het door BZK opgestelde Controleprotocol WNT
- de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren

Het WNT maximum voor het onderwijs is gebaseerd op een klasse-indeling op basis van complexiteitspunten voor verschillende criteria. In onderstaande tabel is de berekening van het aantal complexiteitspunten ten behoeve van de klasse indeling opgenomen voor Stichting Samenwerkingsverband Kop van NH.

Complexiteitspunten 2016

Niet van toepassing

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van functievervulling

Bedragen x €1	
Er is geen bestuurder in dienstbetrekking werkzaam	
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.
Gegevens 2015	
Er was in 2015 geen bestuurder in dienstbetrekking werkzaam	
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. (Dagelijks Bestuur)

Bedragen x € 1	J. Bot	T. Jong	G.J. Veeter
Functiegegevens	Voorzitter	Secretaris	Penningmeester
Bezoldigingsmaximum	€ 179.000	€ 179.000	€ 179.000
Periode	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Werktijdfactor	0,20	0,10	0,10
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015			
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. (Algemeen Bestuur)

Bedragen x € 1	J. Deckers	T. Gauw	S. Konst	R. Prast
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Bezoldigingsmaximum	€ 17.900	€ 17.900	€ 17.900	€ 17.900
Periode	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015				
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

1c. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. (Algemeen Bestuur)

Bedragen x € 1	S. Silvius	R. Tromp	J. Vosbergen -den Teuling	H. Uri
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Bezoldigingsmaximum	€ 17.900	€ 17.900	€ 17.900	€ 17.900
Periode	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015				
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

1c. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. (Algemeen Bestuur)

Bedragen x € 1	F. Thomassen
Functiegegevens	Voorzitter
Bezoldigingsmaximum	€ 26.850
Periode	9/11-31/12
Totaal bezoldiging	€ 1.790
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.
Gegevens 2015	
Totaal bezoldiging	€ 0

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Dergelijke uitkeringen zijn niet verstrekt

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

D. OVERIGE GEGEVENS

D.1 Voorstel tot resultaatbestemming

Resultaatbestemming	Algemene reserve	- 131.171
	Bestemmingsreserves publiek	300.000
	Bestemmingsreserves privaat	0
	Bestemmingsfondsen publiek	0
	Bestemmingsfondsen privaat	0
		<hr/>
		168.829

D.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich met betrekking tot verslagjaar 2016 geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die verwerkt / of toegelicht moeten worden in de jaarrekening 2016.

D.3 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het intern toezichthoudend orgaan van
Stichting samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland, Passend Primair Onderwijs
Postbus 1120
1810 KC ALKMAAR

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland, Passend Primair Onderwijs te ALKMAAR gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland, Passend Primair Onderwijs op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2016;
- (2) de staat van baten en lasten over 2016; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland, Passend Primair Onderwijs, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 28 juni 2017
Govers Onderwijs Accountants

Was getekend
Drs. A.A.J. Vogels RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.